

מתחרה וינקלר וחתן אלשיך
כדאי רק בשביל התואר

במדינה

אירועים

מועדון הזוכים

מה קרה באולם אדיסון בירושלים? זאת שאלו את עצמם אזרחים רבים שרצו לדעת מדוע נפסלו תוצאות חידון התנ"ך האירועי, זוריה ליהיה נקבע יצחק שלו כמנצח?

השערויה החלה עם פתיחת הטוב הזה שלישי והאחרון של החידון, שנועד לקבוע את חתן התנ"ך לאזור ירושלים. לפי תגובות החידון היו הייבם לעלות לסיבוב זה ארבעה מתחרים בלבד. אלא שעם סיומם הן נקודות, בתום השלב השני, התברר ששניים מן המתחרים — הרב יהיה אלשיך ושמוען וינקלר — צברו 12 נקודות כל אחד; נחמיה חגי'ה — המתחרה העיזר — וראובן סומך, 11 נקודות כל אחד, ואילו יצחק שלו ויעקוב שמשון צברו רק 10 נקודות כל אחד.

אז קרה דבר מוזר. השופטים החליטו, משום מה, להעלות לסיבוב האחרון גם את שני המתחרים בעלי עשר הנקודות, ביהם יצחק שלו, למרות שאלו היו צריכים לרדת מן התחרות.

הקהל, ובתוכו רבים מתלמידיו של שלו השומרים לו, כפי הנראה, טינה, החל מגיב בצעקות וקריאות בוז. כשנסתיים החידון בבחירתו של שלו, ראו בכך רבים, ובצדק, עתה הדין.

המספיק לא הספיק. נוכח האשמות אלה וסערת הריחות שקמה, נאלצו מאיר גני החידון והודיע על ביטולה, הבטיחו לקיים חידון אזורי חדש.

ביום חמישי שעבר התכנסו הנבחנים לחי' דון מחדש שנוער, הפעם, באולם קטן סיטה. הקהל היה מורכב מעתונאים וקרובי הנבחנים בלבד.

לאחר שלושת השופטים — הדי'ר פייבל מלצר, בן ציון לוריא ויהודה אליצור — התיישבו במקומותיהם, עלה לבמה צבי זינדר, הרברים שהשמיע מנהל מרכז ההס' ברה לא תרמו במאום להסברת הסיבות שביאו לביטול תוצאות החידון שנערך ב' אולם אדיסון. אין ברצונו להעלות שנית את מה שקרה בחידון הקודם, הודיע זינדר, יש סיבות רבות למה שקרה וזאת נבהיר לקהל בבוא המועד.

אלשיך כובש. החידון התנהל, גם הפעם, לפי הסדר הקודם. אחד-עשר הנב' חנים, נכלאו" בחדר צדדי, הועלו לפי סדר הא"ם כדי להשיב על השאלות. בכל סיי' בוב נשאל כל ניבחן אותן שאלות עצמן. הסיבוב הראשון הורכב משלוש שאלות, עליהן התבקש כל ניבחן לענות.

לאחר שצבר מספר נקודות ממוצע, ירד הנבחן הראשון ואת מקומו תפס יהיה אלשיך. כבר ברצף הראשון הסתבר ש' באולם ישב קהל לא מבוסס של אהדיו. גם אלו שלא נמנו בתחילה על קהל זה נועדו להיסחף, לאחר-מכן, לגל מחיאות-הכ' פיים שהביעו אהדה מוחלטת לרב התימני. כיו אלשיך, מלבד היותו גאון ובקי ב' תנ"ך, נחון גם באישיות והופעה מיוחדת. צורת לבושו, זקנו וחתך דיבורו הלא ברור, שהזכיר לא במעט את זה של חתן התנ"ך הבינלאומי עמוס הכס — כל אלה עזרו לו למשוך את מירב האהדה. לעתים היה

מוציא את הקהל מגידורו וטובע בים של מחיאות-כפיים, ביחוד כאשר היה מצטט עשרות פסוקים במקום המישה או שבעה, כפי שדרשה השאלה. לא אחת היה נוקב ומצטט פסוקים כתשובה, ממקימות שהש' פ' טים כלל לא ידעו עליהם קודם.

דקות מספר להחלטה. יתכן ו' היה להערצה בלתי-מסוייגת זו גורם נוסף. היתה זו אישיותו של מתחרה הרציני ב' יותר של אלשיך — יצחק שלו. הקהל הסתייג הסתייג ברורה מהופעתו של ה' משורר הממושקף, שופע הבטחון-העצמי המופרז. שלו נהג לעלות על כסא הנבחנים בהבעה קפואה. משהיה מבחין כי השופטים מפקפקים בדיוקם של אייאלה מתשובותיו, היה מפליט: "תבדקו, תבדקו, תראו שאני צודק." לעיתים אף הוסיף להערתו תנועה יד של ביטול. ידעותו הרבה בתנ"ך, אשר עליה לא היו עוררים, לא הצליחה לעורר, על כן, כל יחס אוהד.

בסוף הסיבוב האחרון כבר היה ניצחני נו של אלשיך בולט. אך מכיוון שאיש מן הנבחנים לא ידע מהו סיכום הנקודות של רעהו, המשיך שלו להגן על עמדתו ב' מאמץ רב, השתדל לצבור את מאכסימום הנקודות האפשרי עדיין. עם סיום החידון יצאו השופטים התייעצו. צות. היו דרושות להם אך דקות מספר כדי להחליט. יהיה אלשיך הוכתר כמנצח, כש' לזכותו 37 נקודות — ארבע נקודות יותר מיריבו, יצחק שלו, אשר זכה במקום השני. הראשון שהרים ידיו ומחא בהפגנותיות כף למנצח — היה יצחק שלו.

לצופים באולם היה ברור כי הפסד זה הוא זמני בלבד. במתכונת הנוכחית של חידוני התנ"ך מהמים הנבונים כעין מועדון זוכים. בפעם הבאה, כאשר יפרשו אלשיך ממועמדותו, במיקרה שיוכתר כחתן התנ"ך הארצי, יהיו הסיכויים, כי את מקומו ית' פוס מי שהיה סגנו במבחן האזורי, יצחק שלו.

דרכי חיים

זמנים חדשים

הבעייה היתה בכך שאברהם הרברט אינו נוהג לנסוע באוטובוסים לבדו. מזה כמה שנים היה נוסע באופן קבוע, פעמיים ביום, בקו מספר חמש של חברת דן בתל-אביב. בבוקר היה נוסע צפונה, ובשעות הצהריים היה חוזר לביתו שבמרכז העיר. יחד עמו היה נוסע כלבו — כלב עלוב-מראה, ש' צבע עורו, שהיה פעם לבן, מכוסה בגמי' שים חומים.

נסיעותיו של הרברט נערכו כדי לאפ' שר לכלבו הזקן טיולי-בוקר באחור הרענן, על גדות הירקון. שכניו של הרברט ברחוב ריינס ראו אותו יוצא מחדרו, שם גר עם אשתו הזקנה, רק כשהיה יוצא לטיולי בוקר אלה. ומכיוון שלא ידעו עליו הרבה, מלבד העובדה שפעם היה רוקח, ומזה שנים אין הוא עוסק בעבודה כלשהי, כינוהו ב' כינוי "הזקן של הכלב".

תחבולות לבבות. בבוקר בו הוכ' נסו תקנות התחבורה החדשות לתוקף, עלה הרברט על האוטובוס עם כלבו, כמנהגו, ולהפתעתו נתקל בהודעה הפסקנית של ה' נהג: "מצטער מאוד, ארוני, אתה יכול לנסוע, אבל לא הכלב!" כל מחאותיו של הזקן לא הועילו, וגם לא טענותיהם של הנוסעים באוטובוס שניסו לעמוד לצידו. "אני באמת מצטער", התנצל הנהג, "אבל זה החוק החדש, אסור להכניס כלבים ל' אוטובוסים!"

הרברט מצא עצה. הוא נטל סל גדול, עשוי בד, הכניס בו את הכלב, וניסה ל' עלות עמו לאוטובוס. אבל כל הנהגים בקו זה כבר הכירוהו, ולא לקח זמן רב כדי לנחש מה יש בסל. תחנוניו של הזקן לא עזרו. במשך דקות ארוכות היה מעכב את האוטובוסים בתחנה, מתחבק עם הנהגים. לפעמים היה נהג כלשהו נעתר לתחנוניו. אולם בדרך כלל היתה התשובה אחידה: "אני לא רוצה לקבל רפרוט בגלל הכלב שלך".

עתה אפשר לראות את הרברט עומד מדי בוקר ליד תחנת האוטובוס, בידו סל בד מיושן שבתוכו מתפתל הכלב, כשהוא מת' חנן בפני הממתנים בתחנה: "אולי אתה מוכן לקחת את הסל שלי... לא רוצים לתת לנסוע לכלב שלי. אותי הם כבר מכירי, אבל אצלכם לא ירגישו".

בימים בהם לא נמצא נוסע שיבין ללי' בו, ויעלה לאוטובוס עם הסל שלו, לוקח הרברט את כלבו לטיול בשדרות הקרן-ה' קיימת. "הוא ימות מזה", הוא מסביר ל' יושבים לידו, "האחרי של העיר זה לא בשבילו".

אסונות

סוף הדרך?

זעקות כאב פילחו את האויר במוסף סולל-בונה שבנמל חיפה. הפועלים, שמיהרו לעבר מחסן החמרים, שם בקעו הזעקות, נעצרו בפני מזהה מזועזע. על הארץ היה מינוח אחד הפועלים מתפתל מכאבים. כף רגלו היתה מעוכה כליל ממטיל ברזל גדול שהיה מונח על הארץ לידו.

הזעזע היה גדול לא רק בשל התאונה, אלא משום שהאיש רגלו התרסקה היה מוכר הכולם — היה זה כדורגלן הנבחרת הלאומית ומכבי חיפה, אהרון אמר.

על מה שאירע בטרם האסון, סיפר אהרון אמר מאוחר יותר, בשכבו בבית-החולים רוטשילד בחיפה: "אחרי יום הכיפורים חזרתי לעבוד בגראו' של סולל-בונה בנמל חיפה. באתי לעבודה בשש וחצי בבוקר. המנהל שלח אותי עם פועל אחד להוציא איזה פח בעובי של 30 מילימטר מהמחסן.

זאת היתה פלטה גדולה של שניים וחצי מטר על מטר וחצי ששוקלת 750 קילו. יחד עם הפועל הוצאנו את הלוח הזה עם התפסים של המולג המיוחד. שינינו הח' זקנו את זה על הארץ. הפועל השני הוריד את המולג, ואז קרה לו איזה פגצ'ר בכיור נה. הוא עזב אותה ורץ להביא משהו ואני נשארתי עם הפלטה בידי. אחרי רגע ראיתי שאני לא יכול יותר להחזיק אותה. האצבעות שלי ניתקו ממנה, והיא נפלה לי על הרגל. המולג שלי שהיא פגעה קודם במולג, נתנה מכה בכף הרגל והתרוממה. אילו היתה נופלת רק על הרגל ונשארת שם, היתה הרגל אבודה לגמרי".

חיים תלויים ברגליים. אמר הובל מיד לבית-החולים, שם נקבע כי כף רגלו נצברה בארבעה מקומות שונים מלבד התרס' קות בשר. ידידיו של אמר, שמייהרו להתי' ענין בגולגו, התרשמו שכף רגלו לא תצלח עוד למשחקי כדורגל. הרופאים לעומת זאת היו יותר אופטימיים, הכיעו את התקוה שב' עתיד לא מוגדר הוא יוכל לחזור ולשחק. רק אמר עצמו לא פיקפק: "זה יקח כמה חדשים עד שהרגל תבריא. אחר-כך זה בטוח שאני אוכל לשחק עוד פעם".

אולם מי שקיחה לשמוע מפי אמר הצ' הרות מעודדות כמו: "אני אחזור לשחק עוד פעם בנבחרת!" או משהו בדומה לזה, התאכזב. כי בשכבו מרותק למיטתו, כש' רגלו הימנית כולה נתינה בגבס, היו בפי אמר דברים שונים לגמרי: "אפילו אם הרגל תבריא ואני אוכל לשחק, אני חושב שלא אשחק יותר כדורגל. תמיד הייתי חי עם הדאגה שיקרה לי משהו ברגל ואז אני גמור. והנה זה בא. זה לא משתלם שכל החיים יהיו תלויים ברגליים".

150 ל"י לחודש. אסונו של אמר חשף בפעם נוספת את האבסורדיות, ש' בתנאי החיים של הכדורגלנים בארץ.

אין היום עורר על כך, שאהרון אמר המתקרב לגיל 23, הוא כיום אחד הכדור' גלים המצויינים והמבריקים ביותר בארץ. קשה לתאר את הנבחרת הלאומית כיום לרא סיניעו החיוני בתפקיד הרץ. אמנם, ל' רות יכולתו הטכנית, שאין עוד כדורגלן בארץ שיכול להימדוד לו בה, לא זכה

אמר להיות כדורגלן פופולרי ביותר. התי' פוציותיו התכופות על המגרש, והתנהגותו, שהרגה מגד' המותר לספורטאי, יצרו אחירה עוינות למדי כלפיו בין חובבי הכדורגל בארץ. אולם אלה, לא ידעו או לא רצו לדעת את הרקע האישי של אמר.

אמר, יליד קובלנקה שבמרוקו, שעלה ל' ארץ לפני שש שנים, חי כל הזמן באוירת בידוד חברתי ואישי, אין לו קרוב ומודע במקום. משפחתו כולה נשארה בארץ מול' דתו. רק השנה, אחרי פרידה של שש שנים, זכה לראות את אמר ואחותו בעת שנסע במוינה לשם כך לצרפת. אופייני למצב זה שאיש לא ידע על כך. העתונאים העלו מיד ניהושים סביב נסיעתו, פירסמו כאילו יצא לצרפת על מנת להצטרף לאלופת ה' כדורגל הצרפתית מונאקו.

בכל שנות שהותו בארץ, למרות היותו קשור באגודה עשירה למדי, לא הצליח אמר להיקלט או להסתדר. הוא לא נקלט במקום עבודה קבוע, וגם כיום אחרי שנשא לו אשה, הוא גר בדירה דלה של בית ערבי עתיק בשכונת ואדי ניסנאס.

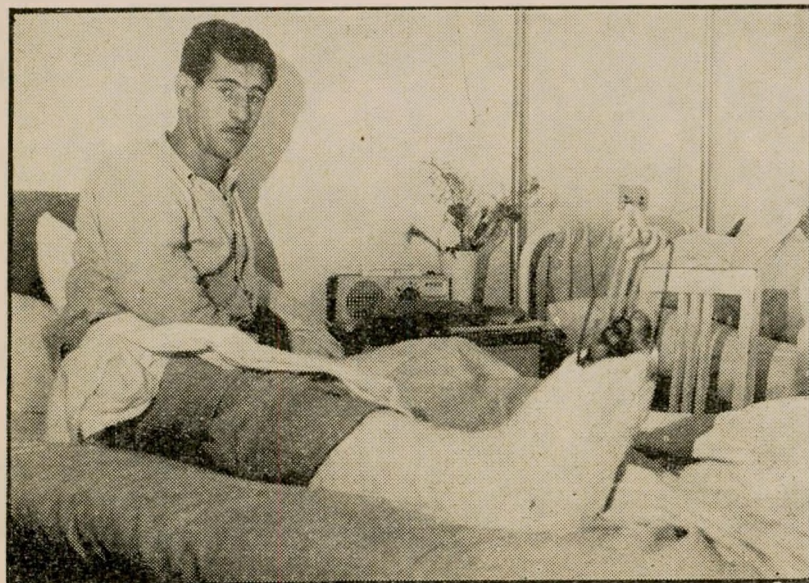
ספורטאי ברמתו, הזקוק לאימונים קבוי' עים ורצופים, לעבודה שלא תפגע בכושרו הגופני, נאלץ לעבוד בעבודה גופנית מפ' רכת למדי, המתחילה בשעות הבוקר ה' מוקדמות והמסתיימת בשעות אחר-הצהריים, זמן קצר לפני שהוא רץ לאימון. מספר אמר: "לא היה חודש אחד שהרווחתי שם יותר מ-150 לירות. מזלי שגם אשתי עובדת".

לחיות כמו בן-אדם. לגבי אדם ש' מגיל 7 שיחק כדורגל, והקריב את לחשו' למען משחק זה, אחרי שבגללו לא רכש מקצוע ולא למד, היה זה מצב טראגי.

זה היה הרקע להתפרצויות העצבים שלו על המגרשים ולעובדה, שבעת ששירת ב' צה"ל היה מעורב במהומות ואדי סאליב. אמר אמר: "אין עתיד לכדורגלן בארץ. אין תנאים בכלל לכדורגלן, או איך אפשר שהכדורגל יתקדם משהו בארץ הזאת. לפע' מים אחרי משחק, אני לא יכול לעבוד בכלל. למי זה איכפת?! ההתאחדות הבי' טיחה לי לא פעם שיעורו לי לפחות להי' כנס לשיכון, לא יצא מזה שום דבר. תמיד הלכתי על הבטחות והנה עכשיו קרה לי אסון ונשארתי בלי כלום. עכשיו בסח שלאף אחד לא יהיה איכפת. לשחקנים אח' רים זה משהו אחר. להם יש הורים, הם גדלו בארץ. להם אין מה לדאוג. אבל אני — אם יקרה לי משהו, מספיק שחודש לא אשחק כדי שישכחו ממני".

עובדה מאלפת המחזקת את מרירותו של אמר: מאז שנפצע לא מצא אף אחד מעסי' קני הנהלת ההתאחדות לכדורגל, מלבד ה' מאמץ גיולה מאני, לבוא ולבקרו בבית החולים או לשלוח לו מילת עידוד. השחי' קן, שנתן את ליבו בהפייעו במדי הנבחרת הלאומית, שוב לא היה חשוב עבורם.

סיכום אמר: "רציתי כבר מזמן להפסיק לשחק. אם להיות כדורגלן זה רק בשביל יופי ורק בשביל זה שיכתבו בעתונים "שחקן מצטיין" או אין טעם בזה. כש' אבריא ואוכל לשחק, אינני יודע אם אמשיך, אם לא יהיו לי התנאים שיאפשרו לי לחיות כמו בן-אדם, אני אעזוב את הכדורגל".

כדורגלן אמר בבית-החולים
לא כדאי רק בשביל יופי